

Nro. 15.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Februáriusnak 19-dik napján 1796-dik
esztendőben.*

B é t s.

Néhai *II Leopold* kegyes Császár és Király rövid ideig tartott uralkodásának esztendeit a' többek közt ez is örök emlékezetre méltóvátette, hogy a' házi szükölködő szegények eránt azt a' bölts rendelést tette, hogy ezen várasnak külső részeit bizonyos osztályokra fel osztatván, mindenikben egy belső orvost, egy seborvost és egy bábát rendelt, a' kik a' Cs. kasszából fizettetvén, kötelesek vóltak, és még most is kötelesek a' szakaszai-
ban lévő szegény beteg lakosokat ingyen gyógyi-
tani, ingyen szolgálni a' gyermek szülő asszonyo-
kat, 's ingyen adni a' gyógyító eszközöket is. A'
múlt 1795-dik esztendőben, 19820 ilyen szüköl-

ködő betegeket gyógyítottak ezek az osztálybéli belső és seb orvosok, a' kik közül 14294 meg gyógyultak, 464 meg hóltak, és 623 a' közönséges ispotályba vitettek.

Nagy méltóságú Galanthai *Eszterházy Miklós* ő hertzege 1794 dik esztendőben a' táborozó Cs. K. regementeknek egészítésekre tulajdon költségén 619 rekrutát állított ki; most pedig 15000 mérő zabot ajándékozott a' Cs. K. armádia számára, olly maga ajánlásával, hogy azt a' legközelebb lévő Cs. Kir. magazinumokba maga szekerein fogja bé küldeni. Ezen buzgó hazafiúságát és Hazájához 's uralkodó Fejedelméhez mutatott hűségét nemcsak kegyelmesen vette ő Felsége, hanem egy kabinetbéli irást hozzá küldvén kegyelmes ki fejezésekkel nyilatkoztatta ki maga jó tettését, 's meg emlékezett ezen hertzege háznak azon háznos szolgálatjaira, a' mellyek által magát mind uralkodó Fejedelmének különös kegyelmességére, mind a' Haza szeretetére az el múlt és folyó századokban méltóvá tette.

Báro *Braun* a' Cs. K. udvari teatromnak aligazgatója, udvari *Banquierre* tétetett, kinek 4 millió forintot adott az udvar előre kezébe. Ez az úr néhány napokkal ennekelötte a' *Ménusi Frankfurtba* utazott, holott egy contoirt (*Tabularium mercatorium*, az az olly börtöt, mellyben a' kereskedők magok más kereskedőkkel való levelezéseket folytatják, és a' hozzájuk küldött assignatiókat ki fizetik, egy szóval pénzváltó mőhelyt) fog fel állítani, és a' még ott lévő kassákat, a' mellyek ekkorig sokat szenvedtek, magához váltani. Ő fogja az egész Rénusi armádiát is fizetni, és minden tábori eleségről gondot viselni.

Stanislaus Augustus vólt Lengyel Országí király *Cachet* úrnak, a' *Bétsi* udvar *Warsóviai* minísterjének, a' ki onnan mint Austriai kórmányozó és demarcationális commissárius *Krakóviába*

küldetett, egy szép levelet küldött, mellyben sajnálva emlékezik arról, hogy eránta való tiszteletének ki nyilatkoztatására alkalmatossága nem lehetett. Levele mellé egy arany emlékeztető pénzt is ragasztott, mellynek egyik oldalán a' király képe, a' másik oldalán pedig ez a' felülírás vólt: *Munus hoc designatum memore pectore habe.* az az, jó emlékezetben tartsd ezen küldött ajándékot.

Hadi Környülállások.

A' mostani környülállásokat gondolóra vévén a' Directorium azt végzette, és mind a' két Tanáts-tól meg is nyerte, hogy minden harminczadik ló adattassék a' respublika szolgálatjára, és hogy ön-nön magok az olztályoknak és kerületeknek előjá-rói szedjék ki és küldjék azokat az ármádiákhoz. Ennekfelette nemtsak a' Fr. respublika, nemtsak az azzal öszve kaptoltatott tartományok, hanem még a' *Mósel* és *Rénus* mellett fekvő Német Or-szági kerületek is az erőltetett költsönadásra kö-teleztessenek, hogy ekképen nem papiros, hanem pengő pénzel fizettetvén a' katonák nagyobb ked-vek legyen a' hadi szolgálatra. —

Ezt bizonyítják a' *Kolóniai*, *Treviri*, *Bipon-ti* és más Német Országi levelek. A' múlt hó-lapnak 25-dik napján költ *Kolóniai* levelekből eze-ket olvassuk: „Noha mi, *ügymond*, öszve nem kaptoltattunk a' Fr. respublikával: még is mind-azáltal mi is kéntelenek vagyunk annak *nolle vel-le* költsön pénzt adni. Hasonló sorsra jutottak a' Frantziák által el foglaltatott több városok és tartományok is. Szegény városunk, melly a' ke-reskedésnek félbe szakadása miatt különben is nagy szegénységre jutott, ezen költsönadás által egészlen el fog pusztítatni. Hátha még újabb con-tributio alá fogunk vettetni, mit érünk, mire ju-tunk, mitsoda szerechtsétlenség fog bennünket ér-

dekleni? — Imé bé tellyesedett, a' mitől régtől fogva féltünk és reszkettünk, 600000 livert kell pengő pénzben a' Frantziáknak költsön adnunk, melly miatt 30 tekintetesebb és tehetősebb polgár társaink zálogúl elis vitettek.

Olasz Ország.

A' *Génuai* respublikához tartozó Olasz Országi földön felettébb nagy kegyetlenséget és pusztitást gyakorlanak a' Frantziák, melly miatt annyira el keseredtek a' 'akosok, hogyha módjok vólna benne, kéfzék v lnának őket mind agyon verni, 's ahol szert tel etik, bosszút is álnak magokért. Nem régiben meg öletett Frantziák táltattak *Finale* melle

A' tenger parti fekvő *Pedemonti* helységeken és városok hótyavetyére hányták a' Frantziák a' honnyaikól ki költözött lakosoknak és uraknak hátra maradt örökségeiket. Ezt pedig nem bosszúságból, hanem kéntelenségből miveltek, mivel olly nagy szükséget látnak, hogy térden álvak kéri a' *Génuai* parasztokat a' munkáért és az az által érdeplendő kenyérért és eleségért.

Ez a' felettébb való szükség naponként mind inkább inkább öregbül, a' meg gyógyúlt katonák, a' hadi seregeknek szaporodása, és a' desertoroknak előbbi zászlójok alá való vissza térések miatt. És így mivel másként nem segíthetnek magokon, valami szemek eleibe akad ellopják, 's meg emésztik. Még a' tisztek is nagy részt vesznek ezen szükségben, úgy annyira, hogy egy két falat kenyérért egész tsomó assignátákat adnak, a' hús-nak pedig hirét sem halják, melly helyett 3 unzia avagy 6 lat riskását kapnak. Ez a' rendkívül való szükség és a' békességhez való bizodalatlanság tsak nem kétttségbe ejtette őket.

Ezt a' közönséges hirt egy Jan. 22-kén költ *Vádói* levél is bizonyítja, mellyből im ezeket ol-

vassuk: A' Fr. ármádia, *úgymond*, igen nagy szükségét lát az eleségre nézve, mellyet inkább a' katonák fenyték nélkül való élete és prédálása, mint az enni valónak ritkasága okozzák. Meg nem elégedvén azzal, hogy a' lakosoknak vagyonyait el ragadozzák, gyakorta gyilkosságra is vetemednek, kiváltképen ha más móddal nem lóphatnak. És így mivel sem zsoldot, sem kenyeret nem vesznek, nem is engedelmeskednek hadi előjáróiknak. A' múlt hólnapnak elején exercirozni akarván *Masséna* Fr. Generális a' *Findlében* fekvő seregeket, három kompánia ki se mozdult helyéről, hanem azt felelte a' nevezett Generális adjutánsának: *Teljesítsék bé úgymond, othon tett ígéreteiket, adjanak kenyeret és zsoldot, fogunk nékiek engedelmeskedni.* — Egy gránatéros kompánia hasonló engedetlenséggel viseltetvén hadi előjárói eránt, hadi törvény tartatott ellene, és a' kik okai voltak a' fel támadásnak halálra ítéltettek.

Az Anglus zsoldban lévő, Fr. emigránsokból álló *Royal Etranger* névű regiment, melly 64 tiztből, 1767 köz emberből, és 1881óból álló, Jan. 21-dik napján ment bé *Koverédóba*; azután harmad nappal pedig a' *Gemincham* regimentje, melly 45 tiztből és 499 köz emberből áll. Mind ez, mind amaz a' *Rénus* mellől küldettek *Korzikába*.

Az elsőbb regimentről ezeket olvassuk egy Febr. 5-dikén költ *Tridenti* levélből: „Ezen regimentnek veres forma ruhája, szépsége, 19 krajtzár napi zsoldja, a' katonák közt ki olztatott fehér kenyér és a' 10 kemény tallérból álló kézfogó pénz, avagy áldomás pénz olly nagy lármát csináltak *Tridentumban*, hogy egyszeribe 24 ifjú verbuáltatta bé magát. *Tirolison* lett által masirozásában, sok oda való ifjak akartak ezen regimentbe bé állani, de mivel semmi szabadtsága nem volt a' Császári földön való verbuálásra, bé

nem vehette azokat. — A' katonáknak szüntelen való általmenetele, a' gabonának ármádia számára való fel fzedetése igen nagy drágaságot okoztak ottan: még is, a' mint ezen *Tridenti* levél-író beszél, annyira el merültek a' lakosok a' farsangolásba, mintha az ablakon repült volna bé erzfényekbe a' pénz.

Olasz Ország most az a' tárgy, a' mellyre a' fain politikusok leg inkább függesztették íze-meiket. — A' *Turini* udvara a' *Madritti* udvar által bekességes alkúba botsátkozott ugyan a' Fr. republikával; de mivel ez a' mint mondatik olly feltételek alatt akart békélni, mellyekre a' *Turini* udvar reá nem álhatott: kélszebb ismét meg próbálni a' hadi szerentsét, mint a' Frantziák igasságtalan kívánságára állani. A' ki *Olasz Ország* tekvését esméri, előre tudja, hogy lehetetlen lészzen a' Frantziáknak előbre nyomúlni. Mivel a' tábori magazinumoknak egy helyből a' másikba való által tétetések imitt amott nem practikálhatók, és a' *Pedemonti* hertzegségben is bőség nintsen, nem lehet nékiek nagy ármádiával előbre menni. Kintsinnyel még annyival inkább nem, mivel könnyen el lehetne őket a' több seregektől szakasztani. E' mellett 10000 emberrel szaporítatik az ottan táborozó Cs. Kir. ármádia, melly két annyi Fr. seregnek is fittyet hányhat.

Frantzia Ország.

Saint-Julien, a' *Lepelletier* nevü *Párisi* osztály gyülekezetének titoknokja, a' ki a' múlt ősszel halálra ítéltetett a' katona commissió által, de módot talált el szökésében, mostanában *Páristól* nem messze ki nyilatkoztatván ismét meg fogattott. — A' Fr. ministerek hivataljaikat szorgalmasan folytatni mondatnak. A' belső dolgokra ügyelő minister szemen tartja az uzsorásokat és az eleséggel kereskedő embereket; a' hadi dol-

gokra ügyelő minister is nagyon rántzba szedte a' tábori *liferánsokat*, és már meg is fogatott egy-néhányat küzülök tapasztolt tsalárdságok miatt. A' Directorium meg parantsolta, hogy néki a' respublikához tartozó magazinumokról és azokban találtatható dolgokról való jelentés küldetessen meg. —

Ezen hólnapnak 26-dikán a' Directorium az ifjú Tanátsnak azt javasolta, hogy az egész respublikában a' harminzadik ló az ármádiához elvétetődjön. — A' Tanáts egy commissiót nevezett ki ezen plánumnak meg vizsgálása végett, a' melly tegnap előtt jelentést is tett, és azt végzet-
te: 1.) hogy minden szükségtelen lovak a' Directoriumnak dispositiójára hagyattassanak. — Az ilyen lovakon kell érteni az olyan lovakat, a' mellyek sem a' földmivelésre, sem a' kereskedésre, sem a' respublika agenséire nézve nem szükségesek. 2.) A' dolgozó lovak meg harminzadótassanak. 3.) Azoknak árra a' birtokosoknak lefizetessen. Ez a' projectum a' Tanáts által a' megfontolás végett elő fog vétetni.

A' Jan. 26-dikán tartott gyűlésben azt javasolta *Boudin* az ifjú Tanátsnak, hogy minden hadi szolgálatra alkalmas, de szolgálni nem akaró, és zászlójokat elhagyott ifjakat vagy ki kellene hajtani az Országból, vagy pedig örökségeiktől megfosztani. E' tárgyat további vizsgálás végett egy különös commissióra bizta a' nevezett Tanáts. —

Louvet nemzeti képviselőnek egy levelet írt egy valaki az *Axoniai* osztályból (Chámpagniából), mellyben azt adja tudtára, hogy a' titkos contrarevolutionisták ottan nagy számmal gyűlöltek öfzve, és vezedelmes tanátsokat forralnak elméjekben a' respublika romlására: mellyhezképest szükség lészzen a' fő kormányfzékeknek magokra vigyázni. Egy *Párisi Journalista* azt jegyzi

meg ezen levélre, hogy ez a' jövendőlés hasonló ahoz, mellyben azzal fenyegették a' patriótákat, hogy Jan. 21-dikén az egész respublikában egy nap és egy órakor mind meg fognának ölettetni; azomban még tsak egy hajókizála sem esett el.

Nem régiben egy ifjú hajadon álitatott szégyenszékre *Burdeauxban* valamelly kis lopásért. Egy a' nézők közül elő fúrván magát mind addig motskolta ezen szerentsétlen személyt, mig ez is illyen szokra fakadott: „Ez az ember, *úgymond*, az én szerentsétlenségemnek az oka, én mint ifjú és tapasztalás nélkül való leányzó hozzá szolgálni állottam, mind addig ostromlott, mig azt ígervén, hogy szerentséssé téfzen el tsábitott, de annakutánna magamnak hagyott. A' szükségtől kényszerítetvén egynéhány assignátait el loptam, melly miatt el vádolt, és mostani büntetésem által sem elégitheti ki bosszúállását.“ A' sokaság nem akarván ötet t. i. a' bosszontó férfiút tovább szenvedni, onnan el üzte, és midön ismét vissza ment volna széllyel akarta tépni.

A' *Luxenburgi* katona őrizetet egynéhány gyalog és lovas seregekkel öregbitette, és az ott lévő magazinumokat egész elztendőre való eleséggel meg tölteni parantsolta a' hadi dolgokra ügyelő minister.

Hoche Generális még most is a' *Wendei* osztály organisátziójában foglalatoskodik. — Azon helységeknek lakosai, a' mellyek magokat a' respublika hatalma alá vetették, kötelesek a' benne esendő gyilkosságért vagy 10000 liver kész pénzt, vagy annyit érő gabonát fizetni. A' melly közönség vagy a' *Chouánsoknak*, vagy a' *Charette* követőinek eleséget vífzen, minden eleségének negyed részét el veszti. A' melly helység ismét fegyvert szerez magának, és fegyverével szolgál *Charette* nek, annak férfi lakosai a' hadi törvény szerént fognak meg büntettetni, az asszonyok és gyerme-

kek 6 hohnapi tömlötzre hányatni, 's minden vagyonaik kotyavetyére vettetni.

A' *Landaui* és *Weissenburgi* kerületekben minden gabonát, szénát, szalmát, és zabot, a' mellyekre magoknak a' lakosoknak el kerülhetetlen szükség nintsen, a' *Párisi* Directorium engedelméből erőszakosan el véteti a' *Rénusi* armádiának vezérje. A' nevezett kerületek már egynéhány ízben esedeztek ezen erőszakoskodásnak el távoztatásáért; de mivel mindenekben nagy szükségét szenvednek a' hadi seregek, és a' respublikának belső osztályai restesen szolgáltatják ki a' reájok vetett eleségeket, még eddig semmi jó választ nem vehettek instántziájokra.

Pichogru, *Jourdán*, *le Fevre* és több nevezetes Fr. Generálisok üstökbe kaptak a' *Thionvillei Merlinnel*, és a' múlt őszi szerentsétlen táborozást néki, ő pedig ezeknek tulajdonítják. A' *Rénusi* armadia is *Merlin* ellen panaszolkodik. Mindezekből rossz következéseket húz ki ő, 's azt mondja, hogy a' melly armadia a' Generálisokkal tart, elébb vagy később veszedelmére lehet a' respublikának; azért szükség volna minden esztendőben változtatni a' vezéreket, mivel könnyen meg eshetik, hogy a' hadi seregek előtt kedves Generális a' mostani kormányozásnak módját fel forgatja, 's királyi széket épít magának a' respublika omladékjain.

Barthelemyt azzal vádolják némelleyek, hogy ő lett volna az oka, hogy a' Fr. seregek *Helvétzián* keresztül Német Országba bé nem tsaptak.

Kis *Britanniában* és *Normándiában* még most is a' *Chuánsok* az erősebbek, és nemtsak az eleségnek a' városokba való vitetését meg akadályoztatják, hanem ennekfelette a' hol szerit tehetik, a' polgári hitet le tett papokat, a' *Jakobinusokat*, és a' nemzeti jószágot vevőket meg öldösik.

Nagy Britannia.

Londonból írják, hogy a' *Brestiai* kikötő helyből egynéhány Fr. fregatták mentek ki a' napnyugoti Indiába, avagy Amérikába indúlt, de a' tengeri szelvezek miatt nagyon meg károsítatott Angliai flotta után való olálkodásra. — Januariusnak végén két 74 ágyús linea hajó repült ki a' *Portsmouthi* kikötő helyből, de hová hová nem magok sem tudták a' hajóknak kórmányozói, mivel tsak petsétes levelet vettek, mellyet egynéhány mélföldnre a' száraztól fel nyitni, 's magokat az abban írt parantsolathoz alkalmaztatni hagyattak.

Pith minister titoknokja *Jakson* úr, a' ki a' múlt nyáron az ide *Bétsbe* küldetett Anglus követekeknek társa vala, *Erlangán* lett keresztül utazásakor *Philosophiae* Doctorságra emeltetett, 's az arról való diplomát is meg nyerte. Tartsuk meg, hogy ez az úr a' nevezett universitásban végzette el a' maga pályáját. — *Anderson* hires Professor a' *Glasgóvi* universitásnak sok esztendőig hasznos és tudós tanítója, a' múlt esztendőnek végén történt halála előtt egész bibliotékáját, a' természeti tudományhoz és históriához tartozó készületjeit, 's e' mellett minden pénzét azon fő iskolának olly fel tétellel hagyta, hogy a' nevezett tudományokra ingyen tanitassék az ottan tanuló ifjúság. Ez a' fő iskola már egynéhányszor szerentséltetett hires tanítóinak, nevezetesen *Hunter* *Johnnak* halálok által.

Úgy hallatik, hogy a' Parlamentomnak öfzve gyűjtése továbbra hallasztatott légyen mint sem reménylették az Antiministeriális résznek tagjai. — A' múlt postán költ *Kurirban* említett puszkaporos toronynak meg gyuladása által okoztatott kár 30000 font sterlingre betsültetik.

Calonne úr, Fr. Országának a' revolutio előtt utolsó Finántz ministerje, a' ki hazájából való ki

költözése után hol itt hol amott, leg többet *Londonban Ladouski* név alatt tartózkodott, az *Artésiai Gróf* után *Edinburgba* menni szándékozik. Nem régiben egy finántziális munkátskát irt 's adott ki *Ivernois* úr ellen, a' ki azt állatta, hogy a' Fr. assignátáknak tsekély és naponként alább szállo betse miatt koldulásra kell jutni Fr. Ország-nak. *Calonne* úr ellenkezőképen gondolkozik, és ír, 's azt mondja, hogy az assignátáknak el tö-rültetése által 20 ezer millió liver adósság terhétől fog meg szabadúlni. Tsudálkozni lehet, hogy *Calonne* úr a' Frantzia revolutiónak leg nagyobb ellensége ekként írhat a' Frantzia respublika finántziájáról.

A' kis Britanniai *Chouánsok* által *Londonba* küldetett hadi tisztek *Edinburgba* mentek, hogy mind azokról, mellyek most kis Britanniában történtek és ennekutánna is történhetnek, tudósítsák az *Artésiai Grófot*. Mindnyájan azt állatják, hogyha valamellyik királyi hertzeg közikbe menne, 's maga vezérlené a' *Chouánsokat*, szerentsésebbek vólnának, mind eddig vóltak.

A' *Madriti* és *Londoni* udvarok között támadott vízfázkodásnak és egyenetlenségnek első oka ez, hogy a' Spanyolok és Frantziák közt véghez ment békességnek eggyik tzikkelyében a' *Sz. Domonkos* szigetének Spanyol Országhoz tartozó részét az elsőbbek az utólsóbbaknak által engedték. Második és ennél is fontosabb oka a' *Jó Reménység hegyének* és néhány napkeleti Indiában lévő *Hollandiai* örökségeknak Anglusok által lett el foglaltatása, a' mellyeknek birtokában hogyha meg maradhatnának, és a' több szigeteknek birtokára is juthatnának, nemtsak Hollandiát, hanem Spanyol Országot is meg foszthatnák a' *Filippi* szigeteknek birásától.

Batáviai Respublika.

Hoffzas ellentállása után a' *Frieslandiai* tartomány is meg egyyezett abban a' több Belgiumi

tartományokkal, hogy Febr. 18-dikán kezdődjék el a' nemzeti Conventnek gyűlése; és így egyedül *Zélandia* vagy on még hátra, a' melly álhatosan meg akar maradni azon végzése mellett, melly által ezen projectumot meg vetette. — A' külső dolgokra ügyelő Fr. minister, az ott lévő Hollandus ministereknek, úgymint *Blauw* és *Meyer* polgároknak küldött levelében arról tudósította őket, hogy a' *Zélandiai* tartomány a' *Walcheréni* sziget lakosinak sürgetésekre azt végzette, hogy az *Utrechti* uniót el hagyván magát a' Fr. respublikával öszve kaptsolja, 's ennek mind igazgatása formáját, mind törvényeit bé vegye. Erre mindazáltal nemcsak nem állott a' *Párisi* Directorium, sőt inkább a' további eggyetértésre és békességre intette *Zélandiát*. Minekutánna ez a' levél nyomtatás által közönségessé tétetett volna, két *Middelburgi* polgárok azon köz hirt meg akarván táfolni, azt irták a' *Hágában* lévő *Zélandiai* deputatusoknak, hogy ezt egy Fr. Ingenieur költötte, és hogy egészen másképen légyen a' dolog, mint a' miképen ő *Párisban* meg írta.

Leovardiában, *Frieslandiának* fő városában ismét nagy zenebona támadott, minekutánna a' tartománybeli nemzeti képviselők árestomba tétették volna azon tagjait a' municipalitásnak, a' kik a' nemzeti Convent öszve gyűjtésére voxolták. Meg bosszonkodván ezen a' polgárok, a' foglyokat fog házaikból ki vitték, szabadtságba helyheztték, és a' képviselőket arra kényszerítették, hogy ismét helyhezttessék őket vissza hivataljaikba.

Jan. 28-dikán *Hágába* érkezett *Meyer* polgár *Párisból*, 's azólta minden nap gyűlést tartanak a' *Hollandiai* tartomány képviselői, és szüntelen kurirokat küldöznek *Párisba*.

Az árvák házában fel neveltetett ifjak, a' kik t. i. 17 elztendöt már felül múltak, szolgálatot vé-

vén a' *Hollandiai* flottán, köntösökön kívül hól-
naponként tizenkét forint zsóldot fognak kapni,
és mihelyt a' hajókra mennek 25 forint jutalom
pénzt. — Az *Orániai* hertzeg szolgálatjában volt
tiszték közül sokan Anglus zsóldba állottak, és nap-
keleti Indiákra fognak küldetni.

Spanyól Ország.

Minekelötte útnak indúlt volna a' király, kü-
lönkülönbféle változásokat tett királyi udvará-
ban. Gr. *Campo- d' Alanche* eddig volt hadi mi-
nistert *Bétsbe*, a' *Londonban* lévő Spanyol ministert
del Campo Marchiest Párisba rendelte követ-
tségbe. Az ennekelötte *Velentzében* és *Pétersburg-*
ban követtséget viselt *Las-Casas Madritba* vissza-
tért. A' hadi dolgokra és Finántziára ügyelő mi-
nisterség *Azanza* úrra bízott. — Gr. *Cabarrus*
a' szép *Talliennének* édes atya fogságból lett ki-
szabadulása, és az alatt lett kárának ki pótoltatá-
sa után az egész Spanyol Orzági utaknak és ka-
nálisoknak fő gondviselőjévé; *Vargás* úr *Római*
agensé; a' *Katalóniai* armádiának kormányozó
vezérje *Don Urrutia* az egész Spanyol armádiá-
nak fő igazgatójává; *Don Cevillagigédo* pedig
Barcellónának kormányozójává tétettek.

Lengyel Ország.

Warsóviában Jan. 26-dikán rakattak ki a'
Pruffziai fekete sas tzimerek a' közönséges he-
lyeken. — A' *Krakóviában* volt Pruffzus rege-
menteknek egy része ide, más része pedig *Grodno*
környékére masirozott. — *Derfelden* Orosz Ge-
nerális *Warsóviából* való el menetele után, útjá-
ban a' tolvajok által meg támadtatott, és nagyon
meg is sebesitetett — minekutánna a' város katonái
a' király hűségére meg esküdtek volna, vissza adatoit
el vétetett fegyverek. — *Lythvániának* egy része
a' napkeleti és napnyugoti Pruffziával fog ölzve

kaptsoltatni. — A' *Persák* ellen, a' kik hadat indítván az Orosz Birodalom ellen, rendkívül való kegyetlenséget víznek végbe, száz ezer emberrel Gr. *Suwarow* Feldmarsal küldetett.

A' *Persiai* Birodalom mostani állapotjáról ezeket olvassuk egy közönséges levélből: „A' *Persiai* Birodalomban nagy változások láttatnak következni, mellyeknek nagy bé folyások lehet *Asiának* egyarányúságában. *Luft Ali Chán* ifjú hertzeg a' mostani *Persiai* uralkodó *Ali Mahmed Chán* által 2 izben keményen meg verettétvén, ármádiájának maradványával *Kermanba* futott, 's onnan nagy jutalom ígérés mellett segítséget kért az Orosz Birodalomtól. Némelly meg történt dolgokból tévén ítéletet, úgy láttzik, hogy az Orosz Birodalom hajlandó ezen *Persiai* fejedelem ügyének védelmezésére, mivel egy *Maserendámi Chán* néhány seregekkel *Ghilonba* marsirozván 1500 főből álló Orosz sereget talált ottan, a' kik olly véggel küldettek oda *Astrákánból*, hogy magokat vélek öszve kaptsolják, és a' *Ghilóni* tartomány fő városát *Bechet* el foglalják. E' mellett *Georgiának* fő városából *Teflisből* azt írták, hogy az Orosz Császárné szárnyai alatt élő fejedelem *Heraclius* két Orosz regimentet várt magához, hogy azokkal a' maga seregeit öszve kaptsolván a' *Cherváni* és *Aderbeáni* tartományokba bé üthessen.

Magyar Ország.

Szatthmár Vármegyéből Jan. 28-dikán. Tegnap előtt déli 11 óra tájban egy nagy vékony zsák forma fényesség le esvén *Gétzben*, egy sáros vízbe, sokféle beszédre adott alkalmatosságot az embereknek. Sokan oda szaladván a' jelenségnek vizsgálására, semmit egyebet egy pókháló forma hártyánál sem a' vízben sem a' sárban nem láttak. Néhányan a' vízbe bé menvén a' helyet is meg tapogatták, de semmit nem találtak, noha

mind a' *Peleskei*, *Semai* és *Tóthfalusi*, mind a' *Tsengeri* emberek a' levegő égből le esni látták. A' vénebb emberek, a' kik az ilyen rendkívül való, de a' természet munkáit felül nem haladó jelenségeknek vizsgálására tehetetlenek, azt hirtelik, hogy az utolsó pestis előtt is ilyen fényeségek hullottak volna le az égből. Az okosabb emberek és Philosophusok tsupa sofismának tartják és méltán is tarthatják az illy hazzontalan okoskodásokat.

Szatthmár Vármegyéből Jan. 25-dikén. Gondolóra vévén ezen Tek. Nem. Vármegye, hogy az Isten káromlása leg közelebről érdekli az Isten szentséges valóságát, kívánta ezen vétket mások felett példásképen meg büntetni, és hogy mind a' vétkezőknek, mind azon vétekben leledzőknek tanúságosabb legyen a' példájok, minden káromkodót a' maga eredeti helyén meg büntetni. Ezen végzés szerént *Nagy Károlyban* két, *Dengelegen* egy, és *Tsengerben* is egy illyen bünöst sepröztett meg, a' melly büntetés ki mondhatatlan tanúságára szolgált azon vétket gyakorlóknak.

Egy szegény ember azt álmodta itten nem régiben, hogy ő két hét múlván minden bizonynyal meg fog halni: azért is (ha az előtt igen ritkán is) mindennap kétszer meg jelent a' templomban imádkozni; de mivel két hét múlván bé nem tellyesedett az álma, már most *idem qui pridem*. Sok emberre nézve jó volna illyen álmokat gyakran látni, kiváltképen a' kik úgy hisznek az álomnak mint a' bibliának.

Egy tsalafinta meg esett egy valakivel, kit csak ő maga esmér és tud: azért is hogy jó provisiót tehessen ingyen kapott örökségének, egy jámbor, jó igyekezetű 's külömben is derék legényre vallott, de a' ki a' reá kent piszoktól elegendőképen meg tisztította magát. Még is a' mi-

dön az ifjú meg házasodott, és a' pap által való ölzve szerkeztetésre előállott volna, ama jámbor asszony bé fúrta magát a' nász nép közé, és a' fent említett mással párosadni kívánó legény mellé álván solenniter protestált. A' pap e' dolgon meg ütköztvén nagy cautio mellett esküttette ölzve a' párosodott személlyeket; ama pedig haza tzaamogott az új ködmönben.

Liptó Vármegyéből Febr. 14-dikén. Ezen T. Nemes Vármegyében is igen hasznos folyamatja vagyon a' rekruták szabad akaratjokból való verbuáltatásának, kiváltképen minekutánna mind a' Római Catholicus papok, mind az Évangélicus prédikátorok hathatós beszédekkel és okokkal felbuzdították és serkentették volna az adófizető népet Felséges uralkodó fejedelmének tartozó jobbágyi hiv kötelességre, és a' mostani hadi környülállások közt való különös segítettégre.

* * *

A' mái postán új kopertáimnak számok szerént, következő számú kopertákban járó M. Kurir Erd. Olvasóinak küldöm a' Magy. Almanakot: 1. 3. 9. 15. 20. 23. 27. 30. 34. 35. 36. 37. 39. 42. 44. 45. 48. 49. 50. 51. 53. 76. 77. 81. 82. 92. 95. 96. 97. 98. 99. 107. 109. 113. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 129. 134. 135. 138. 139. 140. 144. 145. 146. 152. 155. 156. 157. 158. 159. 176. 177. — Kassára, Komáromba, Lévára, Lossontzra, Bal. Gyarmatra, Nyitrára, Rosnyóra, Nagy Szombatba, Rimaszombatba, Posonba, Sopronba, Újhelybe, Ungvárra is le küldöttem, de még nem tudom oda érkeztek é vagy nem. A' jövő és következő posta napon ki fogom jegyezni, ki hol és kitől fogja az Almanakját venni. — Pestre, Budára, Egerbe, Debreczenbe, Weszprimbe, Székesfejérvárra, N. Károlyba, N. Váradra is le küldöttem már feles nyomtatványokat, a' melylyek most útban vagynak.